

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. b)
Limba și literatura slovacă maternă

Varianta 6

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Prečitajte pozorne ukážku:

Oheň už neprešiel na izbenný krov; striekačka mu zahatila cestu. Zadné stavy prašľali: zbožie, čo bolo v záčine zvezené, doháralo. Od striekačky pribehla k horiacim stavom Bežanka. Z prvého ľaku prebrala sa už ako – tak: začala rozmýšľať, čo by bolo ešte ratovať. Tu a tam obďaleč vidí husára a pri ňom dcéru. Zišli jej na um husi.

"Kde sú husi? Moje husi radostné?"

Bežala k striekačke, či nikto nevypustil jej husi. No nepochválil sa jej tým nikto. Každý krčil ramenami. I zoberie sa pred maštal' a zavolá:

"Šura-šura! Šurička moja – šura –šura"! Z maštale ohlásila sa jej stará známym gagotom.

"Ludia – ratujte! Ludia!"

Od striekačky pribehlo pár chlapov.

"Čože je zas, čo?"

"Husi...moje husi v maštali! Zhoria mi, nebožiatka – ratujte!"

"A ja že čo!" ozval sa hrubý hlas z tlupy. "Čo len husi – preto ešte môžete gazdovať."

"Ale to nie je hus ako hus! Tá vyvedie po dvanástoro z roka na rok. Ja sa tu pominiem, ak prídem o ňu!"

"A už veru pridete! Pozrite, povala už hneď prehorí. Ktože bude vážiť životom – pre hus!"

"Joj – moja hus! Nikdy – nikdy ťa neuvidím!"

Husárovi až teraz sa otvorili oči: akoby. mu bol závoj spred nich sňal. Hľa – čo vidí? Všade oheň, plno ľudí, čo bránia. Iba on stojí ako ten kolík v plote. A tu Zuzka i testiná, ako želejú za husou, za tou, ktorá mu k mladuche dopomohla. Zhodil halenu a smelo vbehol do maštale. Cestu vedel dobre; už raz vypúšťal husi z malého cárku, čo je tam v kúte. Dymu plná maštal' – no on vie spôsob. Zohol sa; nad zemou bola ešte nízka vrstva čerstvého vzduchu. Odhačkoval.

„Hybaj von! Hybaj...chytro!“ kričali naň zvonku chlapi. „Pusť ich von, veď ony pôjdu! Šura – šura!“

No husi nehýbali sa. Husár skrčený vošiel do kletky a vyhnal ich. Osprostené, rozospalé nevedeli kam. Ondráš kričal za nimi: „Hinda – hinda!“ A Bežanka spred maštale: „Šura – šura!“ I stariga podišla k dverám, ku gazdinej, hutoriac svojim mladým, čo za ňou sa zakrádali: „Ta-ta-ta, ta-ta-ta..“.

Stariga skočila z vysokého prahu, berúc sa ku gazdinej – tu zahrnelo a iskry, čo vyleteli dohora, osvietili naďaleko horizont.

Nad maštal'ou už nieto povaly – prepadla sa i s hrubou vrstvou na nej rozžiareného sena. Oheň sa opäť vzňal – nedohorené seno dávalo mu množstvo potravy. Z úst gazdinej a chlapov vydral sa divý výkrik a všetci v nemom úžase hľadeli na dielo.

Martin Kukučín – Neprebudený

Odpovede napíšte na hárok

1. Zaraďte skladbu a autora do literárneho smeru.	4 body
2. Napíšte v rozsahu 5 viet obsah ukážky.	5 bodov
3. Predstavte krátky obsah celého diela.	8 bodov
4. Spresnite umelecké prostriedky, jazyk a štýl, ktorý použil autor v citovanom diele.	5 bodov
5. Charakterizujte hlavnú postavu poviedky.	8 bodov

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Napíšte list priateľovi / priateľke. Využite v texte nasledujúce slová: *viackrát, ja, týždeň, odporučiť, rýchlo*. Uvedené slová môžete ohýbať. Na poradí ich využitia v texte nezáleží. Voláte sa Ondrej Podhradský / Zuzka Malíková. Zaradíte sa do rozsahu pol strany.

Poznámka! V zostave textu budete mať na zreteli nasledovné požiadavky:

- kompozíciu textu; myšlienkové celky; logický spád udalostí, informácií **12 bodov**
- používanie vhodných jazykových prostriedkov; rešpektovanie správneho štýlu, používanie špecifickej terminológie **10 bodov**
- rešpektovanie noriem literárneho jazyka; vzhľad práce; pravopis; čitateľnosť; stylistickú úpravu **8 bodov**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Príznačným javom slovenskej prózy od začiatku dvadsiatych až do polovice štyridsiatych rokov bola silnejúca lyrizácia. Tento jav bol podmienený viacerými príčinami vonkajšieho i vnútorného rázu a v priebehu času nadobúdal rôzne umelecké podoby. Predstavte lyrizovanú prózu. Majte na zreteli nasledovné požiadavky:

- definíciu lyrizovanej prózy;
- predstaviteľov, pomery a historický podklad nástupu lyrizovanej prózy;
- tému a motívy lyrizovanej prózy;
- sujet a postavy v lyrizovanej próze ; umelecké prostriedky a postupy.

a. Správna myšlienková náplň práce.

20 bodov

b. Vypracovanie práce.

10 bodov

Pre obdržanie týchto bodov sa musíte zaradiť do rozsahu 2 - 4 strán.